

پروسیجرهای چشم و گوش و بینی

پروسیجر ۱- شستشوی چشم ها

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر
۱	دستور شست و شوی چشم را از نظر نوع، مقدار، غلظت، درجه حرارت محلول، دفعات استعمال، و چشم مورد معالجه کنترل می کند (معمولاً از علامت اختصاری OD برای چشم راست و OS برای چشم چپ و OU برای هر دو چشم استفاده می شود).		
۲	وسایل را آماده کرده به اتاق بیمار برده و او را از اقدام مورد نظر مطلع می کند (استعمال محلول شست و شوی چشم معمولاً دردناک نیست، لیکن برخی ترکیبات دارویی در ابتدا موجب سوزش چشم می شوند).		
۳	بیمار را در وضعیت نشسته یا خوابیده به پشت قرار می دهد به طوری که سر بیمار به طرف چشم مورد معالجه چرخش داشته باشد. مطمئن می شود که نور مستقیم به چشم بیمار نمی تابد.		
۴	مشمع و روبه را روی شانه یا زیر سر بیمار قرار می دهد.		
۵	دست ها را می شوید و دستکش استریل می پوشد.		
۶	رسیور را زیر گونه بیمار طوری قرار می دهد که محلول شست و شو داخل آن جریان یابد.		
۷	در صورت لزوم برای جلوگیری از ورود ترشحات به داخل چشم، قبل از شست و شو، پلک ها و مژه ها را با گلوله های پنبه آغشته به سرم فیزیولوژی تمیز می کند (از گوشه داخلی به طرف گوشه خارجی) تا از ورود ترشحات به داخل مجرای اشکی جلوگیری شود. از هر گلوله پنبه فقط یکبار استفاده می کند.		
۸	سرنگ را از محلول شست و شو پر کرده و در دست غالب خود می گیرد.		
۹	با انگشتان دست چپ پلک بالای چشم بیمار را به طرف بالا و پلک پایین را به طرف پایین می کشد تا حفره ملتحمه پایین به خوبی نمایان شود (عمل شست و شو را در دو مرحله انجام می دهد: در مرحله اول با کشیدن پلک پایین به طرف پایین، و در مرحله دوم با کشیدن پلک بالا به طرف بالا، فشار انگشتان دست را روی برجستگی استخوان گونه و زیر ابرو وارد می کند).		
۱۰	محلول شست و شو را به آرامی از فاصله ۲/۵ سانتی متر در حفره ملتحمه تحتانی از گوشه داخلی به طرف گوشه خارجی می ریزد.		
۱۱	در فاصله شست و شو از بیمار می خواهد که چشم های خود را بسته و به اطراف حرکت دهد تا ترشحات اضافی پلک بالا به طرف پایین آمده و به آسانی شسته شود.		
۱۲	عمل شست و شو را آن قدر ادامه می دهد تا محلول دستور داده شده تمام شده یا چشم به خوبی تمیز شود.		
۱۳	پلک های بیمار را با گلوله های پنبه از سطح داخل به طرف خارج تمیز می کند.		

		۱۴ اطراف چشم بیمار را خشک کرده و دستکش ها را خارج می کند.
		۱۵ در صورت لزوم با استفاده از پد چشمی، چشم را پوشانده و با چسب در محل ثابت می کند.
		۱۶ واکنش بیمار را بلافاصله پس از شست و شو و مجدداً پس از سپری شدن زمان مورد نیاز جهت اثر بخشی دارو بررسی می کند.
		۱۷ وسایل را به محل مربوطه بر می گرداند و توجه مورد نیاز را از آنها به عمل می آورد.
		۱۸ دست ها را می شوید.
		۱۹ اطلاعات خود را در رابطه با نکات مورد بررسی و مداخلات انجام شده شامل نوع، مقدار، غلظت، درجه حرارت محلول، چشم مورد معالجه و واکنش بیمار با ذکر ساعت در پرونده بیمار یادداشت می کند.

پروسیجر ۲- خارج کردن لنزهای تماسی

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر
۱	وسایل را آماده می کند.		
۲	دست ها را می شویند.		
۳	هدف از انجام کار را توضیح می دهد.		
۴	مددجو را در وضعیت نشسته و راحت قرار می دهد.		
خارج کردن لنزهای تماسی سخت			
۵	پلک بالا و پایین را دور از هم به سمت خارج می کشد.		
۶	از مددجو می خواهد که پلک بزند.		
۷	با پلک زدن لنزها خارج شده و روی دست می افتد.		
خارج کردن لنزهای تماسی نرم			
۸	از مددجو می خواهد که به طرف بالا و داخل نگاه کند.		
۹	پلک پایین را به طرف پایین می کشد.		
۱۰	انگشت اشاره را روی لبه پایینی لنز قرار می دهد.		
۱۱	به آرامی لنز را بین انگشت شست و اشاره می گیرد تا لنز آزاد شود.		
۱۲	لنز را به طرف بالا می چرخاند تا خارج شود.		

پروسیجر ۳- گذاشتن و برداشتن دیسک دارویی چشم

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر
۱	دست ها را می شوید.		
۲	دستکش می پوشد.		
۳	دیسک را با نوک انگشت فشار می دهد تا صاف شود سپس از بسته خارج می کند.		
۴	پلک پایین بیمار را به آرامی به طرف خارج کشیده و دیسک را در کیسه ملتحمه ایجاد شده به طور افقی قرار می دهد.		
۵	از بیمار می خواهد چند بار پلک بزند تا دیسک مرطوب شده و در جای خود قرار گیرد. اگر هنوز دیسک در جای خود قرار نگرفته پلک پایین را به طرف خارج و بالا کشیده مجدداً تکرار می کند. پس از قرارگیری دیسک از بیمار می خواهد به آرامی روی پلک پایین را به طرف خارج و بالا کشیده و مجدداً تکرار کند. پس از قرارگیری دیسک از بیمار می خواهد به آرامی روی پلک بسته با انگشت خود فشار دهد.		
۶	به بیمار آموزش می دهد که از مالش چشم که باعث جا به جایی دیسک روی قرنیه می شود خودداری کند.		
۷	اگر دیسک افتاد: دست ها را می شوید، دیسک را در آب خنک قرار داده و مجدداً می گذارد. اگر هر دو چشم بیمار تحت درمان است، دیسک های هر دو چشم را هم زمان قرار می دهد تا مقدار یکسانی از دارو را دریافت کنند.		
۸	اگر دیسک به خوبی در پلک پایین قرار نمی گیرد آن را در پلک بالا قرار می دهد به این شکل که پلک بالا را به آرامی بلند کرده و به سمت بالا می کشد و دیسک را در کیسه ملتحمه ایجاد شده، قرار می دهد سپس به آرامی پلک را رها می کند و از بیمار می خواهد چند بار پلک بزند و مجدداً بیمار به آرامی روی پلک بسته خود فشار دهد.		
۹	اگر قرار است درمان ادامه یابد، نحوه گذاشتن و برداشتن آن را به بیمار آموزش می دهد و از او می خواهد در حضور وی تمرین کند.		
۱۰	علائم حساسیت به دیسک را که شامل: احساس جسم خارجی در چشم، اشک ریزش، قرمزی، خارش، ترشح موکوسی است به وی آموزش می دهد.		
۱۱	علائمی مانند تاری دید، لرزش چشم و ورم پلک و سردرد به خصوص در مصرف پیلوکارپین ممکن است وجود داشته باشد. عموماً علائم خفیف طبیعی است و حداکثر ظرف ۶ هفته پس از مصرف باید فروکش کند. در صورت ادامه یا وجود علائم شدید بیمار باید به پزشک مراجعه کند.		
برداشتن دیسک دارویی چشم			
۱۲	دیسک را می توان به دو طریق یک انگشتی یا دو انگشتی خارج کرد. در روش یک انگشتی، پس از پوشیدن دستکش، پلک پایین را با انگشت برگردانده تا دیسک قابل رویت شود، سپس با انگشت دست دیگر آن را به آرامی خارج می کند. در روش دو انگشتی پلک پایین را با یک دست برگردانده و پس از رویت آن با دو		

		<p>انگشت سبابه و شست دست دیگر دیسک را گرفته و خارج می کند. در صورتی که دیسک در پلک قرار دارد با انگشت خود پلک بسته بیمار را به طور چرخشی حرکت می دهد تا دیسک در گوشه چشم بیمار دیده شود. پس از رویت می توان آن را به طور مستقیم توسط انگشت از ملتحمه پایین (مانند پلک بالا) خارج کرد.</p>	
		<p>نوع و کاربرد داروی مصرفی، کاربرد دارو در یک چشم یا هر دو چشم ، تاریخ، زمان، دوز دارو و هر گونه عکس العمل بیمار به دیسک را ثبت می کند.</p>	۱۳

پروسیجر ۴- کمپرس چشمی سرد و گرم

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر
۱	روش کار را برای بیمار توضیح می دهد.		
۲	محیط راحت و خلوتی برایش فراهم می کند.		
۳	بیمار را در پوزیشن نشسته قرار می دهد.		
۴	اطراف شانه های بیمار حوله قرار می دهد.		
۵	دست ها را می شوید و سر بیمار را کمی به طرف مقابل می چرخاند تا کمپرس بهتر در محل قرار گیرد.		
۶	در صورت داشتن پانسمان چشمی آن را برمی دارد.		
۷	حوله را اطراف شانه های بیمار قرار می دهد.		
۸	دستکش می پوشد.		
۹	تکه های یخ را در کیسه (یا دستکش) قرار داده هوای آن را خارج می کند، سپس در آن را می بندد و آن را در پارچه می پیچد.		
۱۰	وسط گاز استریل را با آب استریل، محلول نرمال سالین یا محلول شست و شوی چشمی مرطوب می کند تا جذب سرما از یخ بهتر صورت گیرد.		
۱۱	از بیمار می خواهد چشم هایش را ببندد، سپس گاز مرطوب را روی چشم گذاشته و کیسه یخ را روی آن قرار می دهد و با نوار آن را می بندد. اگر بیمار احساس درد کرد آن را برمی دارد چون بعضی بیماران ممکن است به سرما واکنش نشان دهند.		
۱۲	پس از ۱۵ تا ۲۰ دقیقه کیسه یخ و گاز را برمی دارد.		
۱۳	با یک گاز صورت بیمار را تمیز و خشک می کند.		
۱۴	اگر کمپرس سرد و مرطوب باید به طور مستقیم روی پلک بیمار قرار گیرد، در کاسه استریل آب و یخ ریخته و پد گاز را در آن خیس کرده و آن را مستقیماً روی پلک بیمار قرار می دهد و هر ۲ تا ۳ دقیقه آن را عوض می کند.		
۱۵	زمان و تعداد کمپرس، علایم قبل و بعد از انجام روش، استفاده از پماد یا پانسمان و تحمل بیمار را ثبت می کند.		

پروسیجر ۵- پانسمان چشمی

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر
۱	ابتدا پد مناسب اندازه چشم انتخاب کرده و آن را به آرامی روی چشم بسته قرار می دهد.		
۲	سپس یک پد اضافه روی آن قرار داده و با چسب فیکس می کند.		
۳	جهت حفظ فشار بیشتر از بانداژ دو سر استفاده می کند.		
۴	اقدامات انجام شده و واکنش بیمار را در پرنده ثبت می کند.		

پروسیجر ۶- شستشوی چشم در سوختگی با مواد شیمیایی

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر
۱	روش کار را برای بیمار توضیح می دهد.		
۲	بیمار را به آرامش دعوت می کند.		
۳	به بیمار تأکید می کند از مالش یا دستکاری چشم به علت افزایش تخریب بافت چشم خودداری کند.		
۴	بیمار را به پهلو (سر به طرف چشم مبتلا خم شود) قرار می دهد.		
۵	یک حوله زیر سر بیمار قرار می دهد.		
۶	دست ها را می شوید.		
۷	دستکش می پوشد.		
۸	برای باز نگه داشتن چشم بیمار از اسپکولوم استفاده می کند.		
۹	اطراف چشم و پلک ها را به طور کامل تمیز می کند. در صورتی که ماده شیمیایی به شکل پودر یا کریستال است قبل از شست و شو آن را به طور کامل از روی چشم و صورت پاک می کند.		
۱۰	قبل از شروع به شست و شوی چشم از بی حس کننده با دستور پزشک استفاده می کند.		
۱۱	دستور شست و شوی چشم را از نظر نوع محلول و مدت زمان شست و شو کنترل می کند (شست و شوی چشم با نرمال سالین یا رینگر لاکتات شروع می شود. شست و شو در بخش اورژانس ۲۰ تا ۳۰ دقیقه ادامه می یابد و این کار با ۲ تا ۳ لیتر مایع برای هر چشم صورت می گیرد).		
۱۲	در طول شست و شو به بیمار توصیه می کند که به طور مرتب پلک بزند و چشم را در تمام جهات حرکت دهد تا تمام سطح چشم شسته شود.		
۱۳	عمل شست و شوی چشم را تا زمانی که چشم به طور کامل تمیز شود و PH ملتحمه به حد طبیعی (۷/۴-۷/۶) برسد ادامه می دهد (PH با استفاده از نوارهای آزمایشی که به آرامی در ملتحمه پلک تحتانی گذاشته می شود اندازه گیری می شود).		
۱۴	PH باید چندین بار بعد از شست و شو و برای کسب اطمینان از اینکه دچار تغییر نخواهد شد، کنترل شود.		
۱۵	پلک های بیمار را با پنبه از سمت داخل به خارج تمیز می کند.		
۱۶	دستکش های خود را خارج می کند.		

		وسایل را به محل مربوطه بر می گرداند.	۱۷
		نوع محلول، مدت زمان شست و شو، نوع ماده شیمیایی، چشم مبتلا (OD یا OS)، تحمل بیمار، تاریخ و زمان انجام شست و شو و پاسخ بیمار به شست و شو را ثبت می کند.	۱۸

پروسیجر ۷- کمک در خارج کردن جسم خارجی از چشم

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر
۱	روش کار را برای بیمار توضیح می دهد.		
۲	بیمار را به آرامش دعوت می کند.		
۳	به بیمار تأکید می کند از مالش یا دستکاری چشم به علت افزایش تخریب بافت چشم خودداری کند.		
۴	دست های خود را می شوید.		
۵	دستکش می پوشد.		
۶	بیمار را در وضعیت نشسته یا خوابیده قرار می دهد.		
۷	تا حد امکان سر بیمار را بی حرکت نگه می دارد.		
۸	از مصدوم می خواهد از چرخش چشم خود به اطراف تا حد امکان خودداری کند.		
۹	قبل از شروع مداخلات از یک بی حس کننده با دستور پزشک استفاده می کند.		
۱۰	در خارج کردن جسم خارجی به پزشک کمک می کند.		
۱۱	در صورت تجویز پزشک از آنتی بیوتیک استفاده می کند.		
۱۲	چشم بیمار را می پوشاند.		
۱۳	بر لزوم مراقبت پی گیر تأکید می کند.		
۱۴	محل جسم خارجی در چشم مبتلا، روش خارج کردن جسم خارجی، داروهای استفاده شده، تحمل بیمار، واکنش بیمار به درمان، زمان و تاریخ را ثبت می کند.		

پروسیجر ۸ - کمک در خارج کردن تامپون بینی

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر
۱	وسایل مورد نیاز را آماده می کند.		
۲	روش کار را برای بیمار توضیح می دهد.		
۳	بیمار را در وضعیت قائم و راحت قرار می دهد.		
۴	دست های خود را می شوید.		
۵	اطراف سینه بیمار را با پوشش حفاظتی می پوشاند.		
۶	دستکش یکبار مصرف می پوشد.		
۷	رسیور را با کمک بیمار زیر چانه او نگه می دارد.		
۸	سر تامپون را با فورسپس گرفته و با نرمی می کشد.		
۹	اگر بیمار درخواست نمود، کار را متوقف می کند.		
۱۰	پس از خارج کردن تامپون به وجود خونریزی توجه می کند.		
۱۱	بالن کاتترهای بالن دار را در صورت وجود خارج می کند.		
۱۲	مراقب بروز خونریزی از بینی در بیمار است.		
۱۳	سی دقیقه صبر می کند.		
۱۴	سپس در صورتی که خونریزی رخ نداد، کاتتر را آرام بیرون می کشد.		
۱۵	به بیمار توضیح می دهد که ۲ ساعت در بستر بماند، سر را به جلو خم نکند و تا ۲۴ ساعت بینی نگیرد.		
۱۶	اقدامات را ثبت نموده و یافته های غیر عادی را هر چه سریع تر گزارش می کند.		

پروسیجر ۹- شستشوی گوش

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر
۱	وسایل مورد نیاز را آماده می کند.		
۲	روش کار را برای بیمار توضیح می دهد.		
۳	محیط امن و خلوتی را برای بیمار فراهم می کند.		
۴	درجه حرارت محلول شست و شو را با ریختن مقداری از آن روی مچ دست کنترل می کند.		
۵	دست های خود را شسته و دستکش می پوشد(در صورت آلوده بودن ترشحات حتماً از دستکش استفاده می کند).		
۶	به بیمار کمک می کند که در پوزیشن مناسب قرار گیرد (بیمار را به سمت گوش مبتلا می چرخانید یا او را در حالت نشسته به طوری که سر و گردن به یک طرف است قرار می دهد).		
۷	چنانچه مورد نیاز است از چراغ قوه استفاده می کند.		
۸	اگر بیمار در حالت نشسته است پد را زیر گوش بیمار قرار می دهد و به بیمار می گوید که شانه را بالاتر از بازوها قرار دهد به صورتی که پد یا حوله ثابت بماند.		
۹	چنانچه بیمار خوابیده است یک حوله یا پد روی بالش قرار می دهد.		
۱۰	کانال شنوایی را با اپلیکاتور مرطوب شده با نرمال سالین شست و شو می دهد و پاک می کند.		
۱۱	سرنگ شست و شو را از مایع پر می کند و هوا را از آن خارج می کند.		
۱۲	لاله گوش را در بزرگسالان به بالا و عقب و در کودکان به پایین و عقب می کشد.		
۱۳	جریان مایع را به آرامی در کف کانال شنوایی تزریق می کند و اجازه می دهد که جریان محلول برگردد.		
۱۴	گوش تمیز شده را با اتوسکوپ معاینه می کند تا از تمیز شدن آن اطمینان حاصل می کند.		
۱۵	پس از اتمام شست و شو یک گلوله پنبه ای در مجرای شنوایی قرار داده و از بیمار می خواهد که به همان سمت دراز بکشد.		
۱۶	دستکش را درآورده و دست های خود را می شوید.		
۱۷	نوع ترشحات و عکس العمل بیمار و نحوه انجام کار را در گزارش به صورت دقیق با ذکر تاریخ و ساعت ثبت می کند.		

پروسیجر ۱۰- کمک در خارج کردن جسم خارجی از گوش

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر
۱	روش کار را به بیمار توضیح می دهد.		
۲	بیمار را به آرامش دعوت می کند.		
۳	به بیمار تأکید می کند از دست کاری گوش خودداری کند.		
۴	دست های خود را می شوید.		
۵	دستکش می پوشد.		
۶	بیمار را در وضعیت نشسته یا خوابیده قرار می دهد.		
۷	سر بیمار را بی حرکت می کند.		
۸	در خارج کردن جسم خارجی به پزشک کمک می کند.		
۹	نوع جسم خارجی، روش خارج کردن آن، محل جسم خارجی، تحمل بیمار نسبت به روش، زمان و تاریخ و سایر مداخلات پرستاری (مانند شست و شوی گوش) را ثبت می کند.		

پروسیجر ۱۱- کمک به بالغین در گذاشتن سمعک

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر
۱	باتری سمعک را از نظر عملکرد کنترل می کند.		
۲	پیچ مربوط به صوت آن را تا حدی بالا می برد که صدای سوت زدن آن را بشنود.		
۳	رابط و گوشی سمعک را از نظر وجود هر گونه ترک، شکستگی و عدم اتصال کنترل می کند.		
۴	پیچ صوتی سمعک را پایین می آورد.		
۵	گوشی آن را داخل کانال قرار می دهد.		
۶	آن را می لغزاند تا در وضعیت مناسب قرار گیرد.		
۷	اگر سمعک به صورتی است که باتری آن پشت گوشی قرار می گیرد، آن را پشت گوشی قرار می دهد.		
۸	پیچ صوت سمعک را به طور آهسته بالا می برد.		
۹	با صدای طبیعی با مددجو صحبت می کند.		
۱۰	از وی می پرسد چه موقع سطح صدا برایش مناسب است.		